

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Quomodo mori, quomodoue in nouitate vitæ oporteat nos ambulare.
Sermo III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

detur. Vnde sic vt illius culpa facile vno gemitu eluatur, vtpote quam ante & post conflictum tentationis auersatus, neque ex affectu, neque dedita opera, sed infirmitate victus admittit: hic verò cum nunquam ex animo verè detestetur hæc leuiora peccata (tameñ perfunctoriam frigidamque de illis fors faciat confessionem) neque delet admissa, neque cauet admittenda. Quapropter charissimi fratres non prætergrediamur quæso peccata nostra cæcutientibus oculis tanquam leuia. Si quidem nullum leue est peccatum, nisi quod leue non æstimatur, nullum remissibile, nisi quod emendatur, aut emendandum proponitur. Itaque vt peccata nostra corrigamus, vitia, quæ sunt peccatorum radices, mortificemus, repugnando, vim nobis inferendo, auxilium diuinum implorando, post lapsum semper propositum pristinum renouando, nulla tentationis importunitate pugnam deserendo, nulla difficultate desperando, nec in nobis, sed in adiutorio & protectione altissimi habitando, ex vulneribus Christi Iesu tutelam atque pugnandi virtutem quærendo: & sicut tandem cum Christo in nouitate vitæ resurgemus, sapientes quæsumus, non quæ super terram. E duobus namque vnum certissimum nobis sperandum est, vt fideliter certantibus, aut in hac vita, aut circa egressum animæ plena detur de vitijs victoria, per Dominum nostrum Iesum Christum, qui cum Patre & Spiritu sancto viuunt & regnat Deus in secula benedictus, Amen.

Psal. 90.

Collos. 3.

IN EADEM SOLENNITATE.

*Quomodo mori, quomodo in nouitate vitæ oporteat nos ambulare.**Sermo III.*

Sicut Christus resurrexit à mortuis per gloriam Patris, ita & nos in nouitate vitæ ambulemus, ad Romanos VI. Charissimi non hodie tantum, sed omni tempore sumus nos admonendi, vt in nouitate vitæ ambulemus. Si quidem seculo abrenunciantes, quid aliud fecimus, quam quod veterem nostram vitam vitijs subiectam habuimus exosam, quod ipsi nobis displicuimus, quod à nobis, hoc est, à malis moribus, à peccatis, à vitijs malimus recedere, & ad Christum conuersi, eundem sequi ac imitari. Hoc itaque propositum nobis fuit, quando monasterium sumus ingressi, si tamen verum atque sanctum hoc nobis propositum fuit, hoc est, si Dei amor huc nos traxit, vt vita vitiorum, vita corruptionis (quæ mors potius est dicenda quam vita) relicta spretaque deinceps in nouitate vitæ ambulemus. Non tamen huic iam proposito satisfactum est fratres, propterea quod in monasterio viuimus cucullo inuestiti: sed tota potius vita nostra omneque tempus huic studio impendendum est, quo veteribus vitijs atque defectibus correctis, semper & ad anteriora, hoc est, perfectiora anhelemus, semperque nobis ipsis inueniamur meliores. Proinde quotidie omni hora renouamini spiritu mentis vestre, noua semper deuotione, nouo feruore priora, id est, imperfectiora relinquentes, ad perfectiora vos extendite. Heu fratres charissimi, non inueniatur in nobis tepiditas illa, sanctitatis omnis aduersaria, pietatis destruetrix, quæ in nullis monachis reperitur, quod à solo peccati mortali volunt continere:

Ephes. 4.

Tempor in religioso quâ sit damna-bilis.

Idem semper disputant, vtrum sit mortale: quod si non esse didicerint, non timent Deum suum offendere, gratiam eius spernere, spiritu debiliores, carne validiores, peccandoque frigidiores fieri. Non timent, inquam in anima sua peccatorum (licet vt dicunt venialium) sordes colligere, Deo displicere, ingrati inueniri, atque mortalium sese peccatorum periculis exponere. Fundamentum est maximè ruinosum, super quo nunquam aliquid boni potest edificari, à solo peccato mortali velle abstinere, venialia non curare. Huiusmodi inuenitur, qui aded est frigidus vt venialia non horreat, hoc est qui Deum non pluris facit: quam saepe, inquam in huiusmodi homine peccata mortalia, praesertim mentalia, pro venialibus admittuntur. Neque enim tam frigida charitate gaudens diu potest se continere, quin ad mortalia labatur, qui venialia non vult cauere. Credite mihi, credite fratres, vbi monachus huiusmodi inuenitur, qui vltro, scienter, aut dedita opera conuerit se ad venialia peccata, aut qui non pari cauet studio venialia, quo mortalia curat, de hoc nulla est spes, quod seculari Christiano fiat melior. Nimirum enim Deo ingratus & eius gratia se facit indignum. Ceterum, bonus monachus, & Deo deuotus omnis Christianus, propositum habet, quodcumque delictum, & quicquid Deo suo dilecto nouerit displicere, cauendi. Et licet saepe nihilo minus delinquat etiam sub hoc proposito, puta ignorantia, subreptione, fragilitate: nunquam tamen ex certa scientia atque ex proposito eligit peccatum. Et idem quia nunquam inuenitur in affectu peccandi, eius peccata facillimè emendantur, purgantur, atque à Deo dimittuntur. Is vero, qui propterea quod veniale audit peccatum vitare contemnit, sicque ex proposito peccat, quia non decreuit emendare, idem nec in confessione eius, quamlibet venialia, dimittuntur. Nihil enim in confessione lauatur, nisi quod plangitur admissum, & quod instituitur deinceps non admittendum. Quo circa charissimi fratres, habentes Deum praeculis, in timore eius seruamus nos perseveranter nullius delicti propositum habentes, in omnibus autem & sequi omnia feruentissimi atque studiosissimi amatores executoresque diuini beneplaciti in nouitate vitae ambulemus, superata omni vetustate peccati. Hoc licet subito non veniat, illuc tamen tendere debet semper tanquam ad scopum conatus noster. Nam sicut Christus ante passus est & mortuus, quam resurrexit, ita nos ante vitium debemus mori (vitam nostram veterem, hoc est, desideria nostra, quae non sunt secundum Deum, in nobis abnegando atque mortificando) quam ambulemus in nouitate vitae. Et licet laboriosum atque graue interdum sit incipientibus, omnia sua desideria frangere atque relinquere propter Deum, amanti tamen Deum suaue est onus, ob gratiam delicti carere omnibus, quaecumque ille auerfatur. Itaque charissimi (nouitij loquor) eruditionem beati patris Pinusij, qua nouitium ipse suum instituit, nunc vobis adfero: quam etiam vobis dictam assumatis. Hic namque de abnegatione seu abrenunciatione, nouo tyroni monastica militia loquens: abrenunciatio, inquit, nihil est aliud quam crucis ac mortificationis indicium. Ideoque noueris te filii, huic mundo & actibus eius ac desiderijs esse defunctum, teque secundum Apostolum, mundo huic esse crucifixum, tibi hunc mundum. Considera ergo conditiones crucis, sub cuius deinceps sacramento oportet te in hac luce versari, quia iam tu non viuis, sed ille viuit in te, qui crucifixus est pro

Peccata
quoniam in
confessione
dimittuntur

Pinusij in-
stitutio ad
nouitium.

Galat. 6.

est pro te. Es post pauca iterum: Crux nostra timor Domini est. Sicut ergo crucifixus quis iam non pro animi sui motu membra sua quæque motendi vel conuertendi habet potestatem, ita & nos voluntates nostras ac desideria, non secundum id, quod nobis suaue est, ac delectat ad præsens, sed secundum legem Domini, quo nos illa constrinxerit, applicare debemus. Et sicut is, qui patibulo crucis affigitur, non iam præsentia contemplatur, nec de suis affectionibus cogitat, non pro die crastino sollicitudine curatq; distenditur, nulla possidendi concupiscentia permouetur, nulla superbia, nulla contentione, nulla æmulatione succenditur, non de præsentibus dolet iniurijs, non præteritarum iam recordatur, sc̄p, cum adhuc spirat in corpore, cunctis elementis credit esse defunctum, illic præmittens sui cordis intuitum, quo se non dubitat ilico transiturum: ita nos quoque timore Domini crucifixos oportet his omnibus, id est, non solum carnalibus vitijs, verum etiam ipsis elementis mortuos esse, illic habentes oculos animæ nostræ defixos, quo nos sperare debemus momentis singulis migraturos.

Gala. 1.
Cruis spiritalis quæ sit.

Atque post pauca rursus: Secundam scripturæ sententiam egressus ad seruiendum Domino, *sta in timore Dei, & prepara animam tuam* non ad requiem, non ad securitatem, non ad delicias, sed ad tentationes & angustias. Per multas enim tribulationes oportet nos introire in regnum Dei. *Angusta nanque est porta & arcta via, quæ ducit ad vitam, & pauci sunt qui inueniunt eam.* Confid. ra ergo te de paucis & electis effectum, & ne exemplo ac tepore multitudinis refrigescas viue vt pauci, vt cum paucis inueniri merearis in regno Dei. Itaque non leue noueris esse peccatum, perfectionem professum quempiam, ea quæ sunt imperfecta, sectari. Ne desit autem regula institutionis, qua ad nouitatem vitæ perueniatis, qua ambuletis quod idem Pinusius hortatur, adiungam. Sequitur enim. Principium igitur nostræ salutis eiusdemque custodia (sicut dixi) timor Domini est. Per hunc enim & initium conuersionis, & vitiatorum purgatio, & virtutum custodia, his, qui imbuuntur ad viam perfectionis, acquirunt, qui videlicet Dei timor, quum penetrauerit hominis mentem, contemptum ei rerum omnium parit obliuionem parentum mundi quæ ipsius gignit horrorem. Contemptu autem ac priuatione facultatum omnium, humilitas acquiritur. Humilitas verò his indicijs cõprobat. Primo, si mortificatas in sese omnes habeat voluntates. Secundo, si non solum actuum suorum, verum etiam cogitationum, nihil suum celauerit senioreni siue magistrum. Tertio, si nihil suæ discretionis, sed iudicio eius vniversa committat, ac monita eius sitiens libenter auscultet. Quarto, si in omnibus seruet obedientiam, mansuetudinem, & patientiæ constantiam. Quinto, si non solū iniuriam inferat nulli sed ne ab alio quidem sibi met irrogatã doleat atq; tristetur. Sexto, si nihil agat, nihil præsumat, q̄ nō vel cõmunis regula, vel maiorum cohortantur exempla. Septimo, si omni vilitate contentus sit, & ad omnia se, quæ sibi præcipiuntur, vel vt operarium malum iudicauerit & indignum. Octauo, si semetipsum cunctis inferioreni, non superficie pronunciet labiorum, sed intimo cordis credat affectu. Nono, si linguam cohibeat & non sit clamorosus in voce. Decimo, si non sit facilis ac promptus in risu. Talibus nanque & similibus indicijs humilitas vera dinoscitur. Quæ quum fuerit in veritate possessa, confestim te ad charitatem, quæ timorem non ha-

Eccle. 2.
Actor. 14.
Matt. 7.
Luc. 13.

Eccle. 1.
Timor Dei quid efficiat in homine.

Humilitas quibus indicijs comprobetur.

1 Ioan. 4.
Charitas vnde oritur.

Tria in cō-
gregatione
obseruanda
quæ.
Psal. 37.

Psal. 38.

1. Cor. 4.

Mundo
mortuus
quis sit.

Oratio.
Ioan. 14.

bet, gradu excellentiore perducet, cum vniuersa, quæ prius non sine perre-
formidine obseruabas, absque vlllo labore, velut naturaliter incipies cultu-
dire, iam non contemplatione supplicij vel timoris vllius, sed amore ipsius
boni, & delectatione virtutum. Quæ omnia vt possis consequi, & sub regula
spirituali perpetuo perdurare, tria hæc in congregatione necessario tibi co-
stodienda sunt, vt secundum Psalmistæ sententiam: *Ego autem tanquam
surdus non audiebam, & sicut mutus non aperiens os suum: & factus sum sicut homo
non audiens, & non habens in ore suo redargutiones: tu quoque velut surdus ac
mutus & cæcus incedas, vt absque illius contemplatione, qui tibi fuerit me-
rito perfectionis ad imitandum electus, vniuersa quæcunque videris minus
ædificationis habetia, velut cæcus non videas, ne eorum, qui hac agunt au-
toritate, vel forma animatus ad id, quod deterius est, & quod olim damna-
ueras, traducaris. Si in obedientem, si contumacem, si detrahentem audieris
vel secus, quam tibi traditum est aliquid admittentem, non offendaris, ne
ad imitandum cum tali subuertaris exemplo: sed vt surdus, qui hæc penitus
non audieris, vniuersa transmittas. Si tibi vel cuiquam conuitia, si irrogat-
tur iniuria, esto immobilis, & ad responsionem talionis, vt mutus auctus,
semper hunc Psalmistæ versiculum in ore tuo decantans: *Dixi, custodiam vias
meas, vt non delinquam in lingua mea.**

Verum & quartum hoc præ omnibus excole, quod, quæ supra diximus
tria ornet atque commendet, hoc est, stultum te, secundum Apostoli senten-
tiam, facias in hoc mundo, vt sis sapiens, nihil scilicet discernens, nihil di-
iudicans ex his, quæ fuerit tibi imperata, sed cum omni simplicitate ac fide
obedientiam semper exhibeas: illud tantummodo sanctum illud vtile, illud
sapiens esse iudicans, quicquid sibi vel lex Dei, vel præceptoris examen in-
dixerit. Tali enim institutione fundatus, sub hac disciplina poteris durare
perpetuo, & de cœnobio nullis tentationibus inimici, nullis factionibus de-
uolueris. Porrò patientiam tuam non debes de aliorum sperare virtute, ut
est, vt tunc eam tantummodo possideas, cum à nemine fueris iritatus, quod
ne posset non euenire non tuæ subiacer potestati, sed potius de humilitate
tua & longanimitate, quæ in tuo pendet arbitrio. Liqueat inde charissimi, vo-
lentibus in nouitate vitæ ambulare, volentibus cum Christo in nouitate vi-
tæ resurgere, necessum fore, vt ante moriantur & sibi & mundo. Quis est
inquis, mortuus mundo? Ille vtique, qui nihil appetit huius mundi: non
honorem, non gloriam, non diuitias, non vanitatem, non delectationem,
non laudes, non voluptates. Nihil horum desiderat, nihil super aliquo illor-
um lætatur, nec sentit illa, quemadmodum mortuus non sentit. Num
mortuus est ille mundo, num crucifixum habet mūdum, qui secularibus ra-
moribus oblectatur, qui obrectationibus libenter auscultat, qui delicata cap-
pit, qui molesta pro Christo suscipere refugit, qui Dei seruitium & laudem
fastidit, qui leuitem hominum gaudet consortio, qui fabulationibus & ocio,
studet, qui voluntates suas implere festinat qui desiderijs proprijs concedit
satisfieri? Nequaquam hic mundo, sed potius heu Christo est mortuus. Illud
enim in eo est mortuum, quod illum non afficit, nō mouet. Si ergo Christus
non afficit cor eius, nō vituit in eo Christus. Verum quia hoc potius orando
quam studendo impetrabitur, orate: *Domine Iesu Christe, qui es via, veri-*

tas & vita, infunde mihi perfectissimam ardentissimam perpetuamque charitatem, qua simul cordi meo infundas omnium quæ extra te sunt, atque mei ipsius contemptum, vt te solum desiderem, te solum cogitem, tibi soli inhæream, tibi soli placere studeam, & omne tempus vitæ meæ, omnesque vires animæ & corporis mei in laudem, in gloriam, in amorem & peneplacitum tuum expandam qui es benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

De sex nouis in Christe resurrectione gaudio nos afficientibus.
Sermo 17.

Dies boni nunciij est, sit acuerimus, sceleris arguemur, 4. Regū 7. Vsq̄e modo charissimi in tristitia & luctu fuimus nō soli autem nos ipsi, verū omnis etiam Ecclesia fidelium nobiscum, quæ poenitentia laments occupata, lætitiæ tum cantica, tum signa alia intermisit. Idque eo præsertim tempore, ante pascha hoc præsens forsitan, vt huius diei celebritas tanto foret festiuior, dulcior iucundiorque, quo omnes illæ priores tristitiæ & poenitentia luctus subito in gaudium mutarentur. Porro (quia aqua anima sitienti, Prou. 15. nus nuncius de terra longinqua) ne diu fraudari se quispiam nuncio huius gaudiosi nonitatis quaratur (quandoquidem Christus quoque cito eadem cupiens euulgari mulieribus, quæ noua diu tacere nequeunt, nuncianda commisit) sex noua vobis prædicanda habeo, consolatione & exultatione haud dubium vsquequaque plena. Primum est, nobilis ille Christi triumphus, seu nobile trophæum, quo mortem ipse moriendo superauit, & vitæ nos mortuos restituit. Nos enim cum essemus inimici, per mortem suam soluens inimicitias Patri nos reconciliauit. Cùm essemus mortui resurgens in semetipso nos conuiuificauit, & aduersarium nostrum fortem alligans, spoliaque eius diripiens, atque (vt verbis vtar Apostoli) expolians principatus ac potestates, traduxit confidenter, palam triumphans illos in seipso. *Vicit itaque leo de tribu Iuda.* Pugnat agnus, expugnat vero & vincit leo, dignus plane accipere Collof. 3. virtutem & diuinitatem, & sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam Apoc. 3. & benedictionem, De hoc trophæo hodie canit Ecclesia: *Mors & vitæ duello confluxere mirando, dux vitæ mortuus regnat viuus.* Considerandum verò in eodem trophæo quomodo vicerit Christus. Vicit profectò non percutiundo, sed patientiundo: quâdoquidē vt in libro Prouerbiorum dicitur: *Melior est patiens viro forti.* Vicit sapientia, non violenta potentia. Nam teste Iob: *Prudentia eius percussit superbum.* Vicit denique nō litigando aut obnitendo, sed tacendo quippe qui *quasi agnus coram tondente se obmutuit, & non aperuit os suum.* Nouit ipse superbiam nostram, quam simus appetentes victoria quam cupidi gloria, quam non libenter superemur. En vincendi exemplum nobis prætulit ad sui imitationem nos inuitans. Docuit nos (si contradictionis contentio- Hierc. 17. nisve quippiam inter nos oriatur) quomodo pugnare debeamus: Par pari nō referamus. Nō dicamus: Ille mihi ollam, ego frangam ei hydriam cōtraria ijs quibus nos aduersarij molestant, nō similia expendamus. Ignē inquit quidam sapiens non gladio fodiendum. Aqua est contra ignem pugnandū, & silentio cōtra garrulitatem. Prudentia stultitiā, patientia iracundiam, charitatis of- ciō